

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2019

Marking Scheme

Romanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

LIMBA ROMÂNĂ

BAREM DE NOTARE

Maximum: 100 de puncte

PARTEA I

Total: 30 de puncte

Răspuns corect bazat pe text și exprimat cu propriile cuvinte

1. Înțelegerea corectă a sensului dedus din text:

- a) *medii defavorizate* – medii de viață, parte a societății în care persoanele nu beneficiază de aceleași șanse ca cei din restul societății ; societate marginală sau marginalizată, lipsită de resurse și de oportunități pentru ca indivizii să poată întreprinde o schimbare în starea lor;
- b) *efort cumulativ* – încercare de a acționa în același sens, în vederea unei schimbări, a unei îmbunătățiri, venită din partea mai multor agenți sociali – statul în sine, anumite instituții, mass-media, societatea civilă, prin oamenii simpli;
- c) *forme de eliberare* – modalități la care fiecare dintre noi poate recurge, în anumite momente sau situații, pentru a evada, pentru a scăpa de aspecte ale realității care ne apasă; universuri compensatorii în care încercăm să ne regăsim în anumite momente – ficțiune, desfășurarea unei activități care ne aduce bună-dispoziție, pasiuni, prietenii ;
- d) *o educație bazată pe libertate de gândire* – o educație care așază în centrul ei, firesc, individul și preocuparea de a-l forma pe acesta ca ființă armonios dezvoltată, cu capacitatea de a se raporta la sine și la lumea în care trăiește prin propriile idei, gânduri și impresii ; o educație care încurajează individul să se exprime, fără teamă de repercusiuni ;
- e) *minți luminate* – oameni care gândesc și acționează în ajutorul celorlalți, pentru găsirea unor soluții pentru problemele semenilor lor, ale lumii în care trăiesc; oameni dotați cu inteligență, valori morale și discernământ.

(5 puncte)

2. Identificarea informațiilor detaliate din text:

Prezintă pe scurt, cu cuvintele tale, în ce constă proiectul Audioteca Șeherezadei.

Acest proiect, inițiat de actrița Adriana Moca și sprijinit de Radio România Cultural, constă într-un program de lectură gândit în beneficiul celor privați de libertate și care, în consecință, au un acces restrâns la un conținut informațional sau cultural.

Desfășurarea proiectului presupune difuzarea, la circuitul închis al postului Radio România Cultural, a unui program de lectură de fragmente din opere din literatura română și din cea universală.

Proiectul își propune sensibilizarea la lectură și a elevilor, aducându-le în atenție opere mai puțin cunoscute lor, din afara programei de studiu în școală, dar care le-ar putea deschide orizonturi noi, ajutându-i să descopere frumusețe și arii de interes în ficțiune.

(5 puncte)

3. Înțelegerea ideilor de fond exprimate în text :

Care sunt, potrivit inițiatorilor și susținătorilor acestui proiect, efectele avute în vedere (pe termen scurt, ca și pe termen lung) pentru cei care vor beneficia de el?

În primul rând, cei implicați în acest proiect l-au gândit ca pe o posibilitate de a oferi perspectiva asupra a altceva decât ceea ce ajunge să reprezinte, să definească universul închis al penitenciarului – închidere, izolare și rupere de restul societății, o oprire în loc a șanselor celui privat de libertate. Astfel, prin programul de lectură, deținuților li s-ar oferi un alt orizont – al cunoașterii. Prin acest program, ei ar putea să cunoască lucruri care altfel le rămân străine, deci să se instruiască. Pe termen lung, aceasta ar crește șansele lor de integrare în societate, de găsim a unui loc de muncă în momentul ieșirii din penitenciar.

Pentru alți beneficiari ai proiectului, elevii, efectul dorit este descoperirea, de către aceștia, a fascinației și a interesului pe care le poate prilejui cartea, prin povestea ei, ca experiență și ca lecție pe care cel care citește o poate reține și raporta la propria experiență.

(5 puncte)

4. Înțelegerea profundă a unor idei din text, exprimate mai puțin explicit, demonstrând capacitate de gândire analitică și extrapolarea cunoștințelor:

Cum anume credeți că se manifestă, prin acest proiect, empatia societății față de persoanele private de libertate sau pentru cei care provin din medii defavorizate, în general ?

Proiectul presupune implicarea mai multor agenți sociale. În primul rând, el este inițiat de o persoană din afara vreunei instituții – actrița Adriana Moca, așadar o persoană care a dorit să își folosească talentul și meseria pentru a aduce o schimbare în viața celorlalți – care se regăsesc în situații de viață aparte, cu nevoie de speranță (deținuții), dar și pentru cei care sunt la început de drum în viață (elevii), prin oferirea unui mod de a cunoaște, în lumea cărților, experiențe folositoare și inspiraționale pentru propriul parcurs.

Proiectul este susținut de instituții de cultură și de stat, arătând o dorință a acestor structuri de a sprijini integrarea/reintegrarea membrilor societății în viața socială.

(5 puncte)

5. Demonstrarea unei bune înțelegeri a textului în ansamblu și capacitatea de a explica puncte de vedere personale:

Potrivit textului, *lectura pasivă are beneficii asupra psihicului oamenilor, constituie prilej de introspecție* – După părerea voastră, cum poate lectura și, în special, lectura pasivă să ducă la schimbări în psihicul unei persoane?

Lectura aduce o poveste în mintea celui care citește sau ascultă. Acesta cunoaște personaje și întâmplări, fapte și consecințe, dorințe și visuri, sentimente – toate acestea ajung la el prin cuvântul din carte, care devine ca un film desfășurat în fața ochilor minții sale. Cel care ascultă, mai ales, deci publicul lecturii pasive, se poate lăsa purtat de cuvântul auzit și poate intra în povestea ascultată, raportând cele auzite la propria experiență. Schimbările în psihicul unei persoane pot să însemne de la crearea unui moment de reflecție asupra propriei stări, moment prilejuit de contactul cu experiența din lumea cărții, până la luarea unei hotărâri și acționarea în sensul urmării acesteia în privința propriei persoane.

Lectura pasivă are avantajul de a aduce deja o semnificație odată cu povestea în sine, prin rostirea într-un anumit fel, prin *interpretarea* pe care o presupune. Punctele de sens sunt astfel deja evidențiate, iar cel care ascultă le urmează mai ușor și își înțelege, totodată, propria poveste, în oglindă cu cea ficțională ascultată.

(5 puncte)

6. Buna înțelegere a textului și a implicațiilor fenomenului descris în el:

Având ca punct de plecare textul citit și raportându-vă la propria experiență și a celor din jurul vostru, descrieți rolul lecturii în viața omului din societatea modernă, așa cum îl înțelegeți voi.

În societatea modernă, modalitățile de informare și de relaxare sunt variate, nenumărate. În trecut, cartea putea să reprezinte singura modalitate de transmitere și aflare a informațiilor și, totodată, un mod predilect, în anumite cadre sociale, de petrecere a timpului/evitare a plictiselii.

Cu siguranță, oricând, lectura este o ușă deschisă în imaginația noastră și nevoia de această deschidere rămâne permanentă în spiritul nostru. Este nevoia de a ieși din realitate, de a vedea realitatea altfel, de a ne inspira, de a trăi alte experiențe, multe, la îndemână oricând, altele decât ale noastre, limitate. Chiar dacă, în societatea modernă, lectura este concurată pentru rolul de informare de mijloace media, ea rămâne un prilej de îmbogățire a realității trăite prin imaginația pe care o prilejuiește și poate aduce un moment de pauză și de reflecție în viteza cotidiană în care suntem prinși.

(5 puncte)

Notă:

La **Partea a II-a** și la **Partea III-a**, vor fi luate în considerare, pentru acordarea punctajului, următoarele criterii:

1. **Claritatea scopului** – candidatul înțelege întrebarea și răspunde într-un mod clar – 30%;
2. **Coerența răspunsurilor** – candidatul folosește textul într-un mod propriu gândirii sale; ideile sunt exprimate structurat și logic – 30%;
3. **Eficiența limbajului** – candidatul demonstrează că stăpânește limba suficient de bine pentru a-și exprima clar și cursiv ideile și opiniile – 30%;
4. **Respectarea regulilor de gramatică, de ortografie și de punctuație** – 10%.

PARTEA a II-a**Total: 30 de puncte**

Unii oameni care conduc lumea asta nu-și doresc pentru toți copiii o educație bazată pe libertate de gândire și curaj, dar pentru că tu vei citi și te vei informa, ei nu vor reuși să se înstăpânească pe mintea și conștiința ta pentru că vei avea forță să te opui. – Discutați acest punct de vedere, în lumina textului, în ansamblul său, și exprimându-vă propria părere.

(aproximativ 100 de cuvinte)

- Tendința, în societatea modernă actuală, spre manipularea populației – prin mass-media cu *fake news*, publicitate mincinoasă, discurs demagogic. Educația este un mijloc de a se apăra în fața acestei manipulări, prin carte (informație), care ajută la căutarea și la găsirea propriilor răspunsuri.
- Educația care formează o conștiință puternică și o persoană sigură de ea însăși reprezintă o forță pentru persoana care o dobândește; persoana educată va exprima, în discursul său, propriile judecăți, fără a avea nevoie să *împrumute* vocea altuia sau, mai rău, a unui sistem; va afirma argumentele sale, formate printr-un parcurs de învățare propriu, cuprinzând cunoștințe dobândite, dar și privire analitică și critică asupra aspectelor întâlnite sau prezentate ei în viață.

PARTEA a III-a**Total: 40 de puncte**

Compunere de aproximativ 300 de cuvinte, la alegere între două subiecte, scrisă cursiv, urmărind organizarea coerentă a ideilor și conducând la o concluzie clară.

Scrieți un eseu pornind de la una dintre cele două teme propuse mai jos (aproximativ 300 de cuvinte):

- a. *Comentați următoarea idee - "Toti acei ce au acces la o biblioteca, la carti, sunt niste insi mai buni decat altii, mai fortificati, iar durerile ii ating mai putin si nefericirile trec mai repede."* (Mircea Eliade)

SAU

- b. Luarea unui an de pauză în continuarea studiilor, după terminarea liceului – este acesta un lucru util sau o irosire a timpului? Răspundeți la această întrebare într-un eseu de aproximativ 300 de cuvinte, având grijă să vă exprimați cu privire la ambele puncte de vedere sugerate.

